

آیین نامه خوابگاه‌های دانشجویی

تابستان ۱۴۰۵

مقدمه:

خوابگاه دانشجویی، نخستین تجربه زیست مستقل بسیاری از دانشجویان و بستری برای رشد فردی، اجتماعی و علمی آنان است. فراهم آوردن محیطی امن، منظم و شایسته در این فضا، نه تنها یک الزام اداری، بلکه مسئولیتی انسانی و آموزشی است. در راستای تحقق این هدف و به منظور نظام‌مند ساختن مدیریت خوابگاه‌های دانشجویی، این آیین‌نامه با رویکردی یکپارچه و با تأکید بر اصول زیر تدوین و ابلاغ می‌گردد:

* صیانت از حقوق، کرامت و سلامت دانشجویان

* ایجاد وحدت رویه در اسکان، مدیریت و دریافت اجاره‌بها

* برقراری نظم و آرامش در محیط زندگی دانشجویی

* ارتقای رضایتمندی و کیفیت زندگی ساکنان خوابگاه‌ها

* توانمندسازی و اجتماع‌پذیری دانشجویان برای آینده

امید است اجرای دقیق مفاد این آیین‌نامه، گامی مؤثر در تأمین آسایش و پیشرفت دانشجویان عزیز باشد.

ماده ۱) تعاریف

۱-۱- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱-۲- سازمان: سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱-۳- صندوق: صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱-۴- سازمان سنجش: سازمان سنجش آموزش کشور

۱-۵- دانشگاه: دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی تحت پوشش وزارت

۱-۶- دانشجوی: شخصی که بر اساس مقررات آموزشی دانشگاه جهت تحصیل در یکی از مقاطع تحصیلی دانشگاهی پذیرفته شده است و اشتغال به تحصیل نامبرده مورد تایید ساختار آموزشی دانشگاه باشد.

۱-۷- دانشجوی روزانه: دانشجوی شاغل به تحصیل در یکی از دانشگاه‌های دولتی تحت پوشش وزارت علوم که تحت عنوان روزانه و در چارچوب آموزش رایگان و بدون پرداخت شهریه تحصیلی پذیرفته شده و در حال تحصیل می‌باشد.

۱-۸- دانشجوی نوبت دوم: دانشجوی دانشگاه‌های دولتی، موسسات آموزش عالی غیر دولتی و غنیر انتفاعی و مراکز وابسته به دستگاه‌های اجرایی و آموزشکده‌های فنی حرفه‌ای که تحت عنوان دانشجوی نوبت دوم یا شبانه پذیرفته می‌شود و در ازای بهره‌مندی از آموزش شهریه پرداخت می‌نماید.

۱-۹- دانشجوی شهریه پرداز: به دانشجویان مشغول به تحصیل در دانشگاه‌های آزاد اسلامی، پیام نور، علمی کاربردی، پردیس آزاد، مجازی که در ازای بهره‌مندی از آموزش، شهریه پرداخت می‌نماید، اطلاق می‌گردد.

۱-۱۰- دانشجوی پردیس: دانشجویی که در یکی از دانشگاه‌های دولتی و یا شعبات آن در قبال پرداخت هزینه، تحصیل می‌نماید. پذیرش این قبیل دانشجویان از طریق آزمون سراسری سازمان سنجش بر اساس مقررات و آیین‌نامه‌های دانشگاه و با مجوز وزارت علوم صورت می‌گیرد.

۱-۱۱- دانشجوی مهمان: دانشجویی که با توافق دانشگاه‌های مبدأ و مقصد، محل تحصیل خود را بطور موقت برای مدت معین تغییر دهد.

۱-۱۲- دانشجوی انتقالی: دانشجویی که به طور دائم برای ادامه تحصیل از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر منتقل می‌شوند.

۱-۱۳- دانشجوی بین‌الملل: دانشجویی که دارای تابعیت و گذرنامه غیرایرانی باشد و با روایید تحصیلی وارد ایران می‌شود.

۱-۱۴- دانشجوی بومی: دانشجویی که محل زندگی یا سکونت وی در شهر محل تحصیل و یا محدوده تعیین شده توسط شورای امور خوابگاه‌ها قرار دارد. ملاک محل زندگی دانشجوی اطلاعات درج شده در سامانه سازمان سنجش می‌باشد.

۱-۱۵- دانشجوی غیربومی: دانشجویی که محل زندگی وی خارج از شهر محل تحصیل و یا محدوده تعیین شده توسط شورای امور خوابگاه‌ها باشد. ملاک محل زندگی دانشجوی اطلاعات درج شده در سامانه سازمان سنجش می‌باشد.

۱-۱۶- دانشجوی توان‌خواه: بنا به قانون جامع حمایت از معلولان، دانشجوی معلول یا توان‌خواه به افرادی اطلاق می‌گردد که به تشخیص کمیسیون پزشکی سازمان بهزیستی بر اثر ضایعه جسمی، ذهنی، روانی یا توأم، اختلال مستمر و قابل توجهی در سلامت و کارایی عمومی وی ایجاد گردد، به‌طوری‌که موجب کاهش استقلال فرد در زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی شود.

۱-۱۷- **دانش آموخته:** به فردی گفته می‌شود که در یکی از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی فارغ التحصیل شده باشد.

۱-۱۸- **تارکین تحصیل:** دانشجویی است که به هر دلیل از ادامه تحصیل منصرف یا بر اساس قوانین و مقررات اجرایی دانشگاه اخراج یا محروم از تحصیل می‌شوند.

۱-۱۹- **مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات:** نیمسال‌های تحصیلی مشخصی است که دانشجو مطابق ضوابط آموزشی وزارت علوم با ارائه مدارک و مستندات، تأیید معاونت آموزشی و کمیسیون موارد خاص دانشگاه به طور موقت در یک یا چند نیمسال متوالی یا متناوب به تحصیل اشتغال نداشته و مرخصی وی در سقف سنوات مجاز آموزشی او محسوب نمی‌گردد.

۱-۲۰- **سنوات مجاز آموزشی:** تعداد نیمسال‌های تحصیلی مجاز بر اساس ترم ورود به دانشگاه (ثبت شده در سامانه پامتک) در هر مقطع تحصیلی که به شرح ذیل می‌باشد:

الف) کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد ناپیوسته ۴ نیمسال تحصیلی

ب) کارشناسی پیوسته، دکتری تخصصی ناپیوسته و دکتری دستیاری ۸ نیمسال تحصیلی

ج) دکتری مستقیم ۱۱ نیمسال تحصیلی

د) کارشناسی ارشد پیوسته و دکتری حرفه ای (عمومی) ۱۲ نیمسال تحصیلی

ه) دکتری پیوسته ۱۶ نیمسال تحصیلی

۱-۲۱- **سنوات مجاز:** حداکثر ترم‌هایی که یک دانشجو می‌تواند به شرح ذیل در صورت وجود ظرفیت از خوابگاه دانشجویی بهره‌مند شود.

الف) کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد ناپیوسته، حداکثر تا نیمسال چهارم تحصیلی

ب) کارشناسی پیوسته، دکتری تخصصی ناپیوسته و دکتری دستیاری، حداکثر تا نیمسال هشتم تحصیلی

ج) دکتری مستقیم، حداکثر تا نیمسال یازدهم تحصیلی

د) کارشناسی ارشد پیوسته و دکتری حرفه ای (عمومی)، حداکثر تا نیمسال دوازدهم تحصیلی

ه) دکتری پیوسته، حداکثر تا نیمسال شانزدهم تحصیلی

۱-۲۲- **سامانه صندوق:** منظور سامانه جامع یکپارچه خدمات رفاهی صندوق است که برای انجام امور پرداخت و بازپرداخت وام‌ها، اسکان در خوابگاه‌ها، تغذیه و ... مورد استفاده کاربران صندوق، دانشگاه‌ها، دانشجویان و دانش آموختگان قرار می‌گیرد.

۱-۲۳- **خوابگاه:** ساختمان‌ها و اماکنی که تحت عنوان خوابگاه دانشجویی برای اسکان دانشجویان مجرد و یا متأهل در نظر گرفته می‌شود.

۱-۲۴- **خوابگاه ملکی:** منظور خوابگاه‌های دانشجویی ملکی، وقفی، اجاره به شرط تملیک، استیجاری توسط خود دانشگاه و ... که مالکیت، بهره‌برداری و یا مدیریت آن بر عهده‌ی دانشگاه بوده و مطابق مفاد این آیین نامه اداره می‌شود.

۱-۲۵- **مدیریت کل / مدیریت / اداره امور خوابگاه‌ها:** ساختاری ذیل معاونت / مدیریت امور دانشجویی است که مسؤولیت اجرای قوانین، مقررات و مدیریت خوابگاه‌های دانشجویی، نظارت بر حفظ اموال عمومی خوابگاه‌ها، اماکن و تأسیسات با رعایت اصول اخلاقی و انضباطی دانشجویان را بر عهده دارد.

۱-۲۶- شورا : شورای امور خوابگاه‌های دانشجویی که مسئول بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص اسکان دانشجویان و اجرای موضوعات مرتبط با این آیین نامه می‌باشد.

۱-۲۷- دهک درآمدی: طبقه اقتصادی خانوار یا فرد که بر اساس نظام دهک بندی مورد تایید مراجع ذیصلاح بر اساس شاخص های درآمدی یا هزینه ای به ده بخش برابر (دهک ۱ الی ۱۰) طبق داده های سامانه هدفمندی یارانه ها تقسیم می شود.

الف) دهک پایین (۱ تا ۴): شامل خانوارهای کم درآمد و نیازمند حمایت بیشتر

ب) دهک متوسط (۵ تا ۷): شامل خانوارهای دارای درآمد متوسط جامعه

ج) دهک بالا (۸ تا ۱۰): شامل خانوارهای دارای درآمد بالاتر از میانگین جامعه

ماده ۲) شورای امور خوابگاه‌ها

شورایی متشکل از اعضای زیر که مسئول بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص موضوعات مرتبط با خوابگاه‌های دانشجویی می‌باشد:

- معاون دانشجویی (رئیس شورا)
 - مدیرکل امور خوابگاه‌ها / مدیر امور خوابگاه (نایب رئیس شورا)
 - مدیر کل امور دانشجویان
 - رئیس مرکز مشاوره
 - دبیر شورای صنفی
 - رئیس اداره خوابگاه های دانشجویی (دبیر شورا)
 - یک نفر از کارشناسان اداره خوابگاه‌ها به انتخاب رئیس شورا (عضو شورا)
- تبصره ۱:** در صورت ضرورت و بنا بر تشخیص معاون دانشجویی دانشگاه (رئیس شورا) از سایر مسئولان دانشگاه و یا افراد ذیربط (متناسب با موضوع جلسه) برای حضور در جلسات شورا بدون حق رأی دعوت به عمل خواهد آمد.
- تبصره ۲:** حضور حداقل یک خانم (مدیر یا رئیس اداره یا کارشناس) در میان اعضای شورا الزامی است.
- تبصره ۳:** احکام کلیه اعضاء شورا از طرف رئیس دانشگاه صادر می‌گردد.

ماده ۳) شرح وظایف مدیرکل / مدیر / رئیس اداره امور خوابگاه‌ها

وظایف عمومی و اختصاصی مدیرکل / مدیریت/ رئیس اداره خوابگاه‌های دانشجویی علاوه بر شرح وظایف سازمانی تعریف شده از سوی دانشگاه به شرح زیر می باشد.

- ۱-۳- اطلاع رسانی مناسب در خصوص ضوابط و مقررات اسکان دانشجویان در خوابگاه، بخشنامه‌ها، شرایط و برنامه زمانی برای ثبت درخواست اسکان به دانشجویان و واریز اجاره‌بهای خوابگاه‌ها در سامانه صندوق
- ۲-۳- برنامه ریزی و نظارت بر فرآیند ثبت اسکان دانشجویان در بازه زمانی مشخص شده در سامانه صندوق
- ۳-۳- ثبت اطلاعات و آمار کلیه خوابگاه‌های دانشجویی اعم از ملکی، وقفی، استیجاری و ... تحت اختیار دانشگاه در سامانه صندوق
- ۴-۳- تعیین و تثبیت ظرفیت اتاق ها در سامانه صندوق در ابتدای شروع ترم تحصیلی و قبل از اسکان دانشجویان
- ۵-۳- پاسخگویی به بخشنامه‌های ارسالی از سوی سازمان و صندوق
- ۶-۳- انجام بازدید های دوره‌ای از خوابگاه‌ها و نظارت مستمر بر وضعیت دانشجویان ساکن در خوابگاه
- ۷-۳- برنامه ریزی هفته خوابگاه‌های دانشجویی و نظارت بر حسن اجرای فعالیت‌های دانشجویان
- ۸-۳- پاسخگویی به مشکلات و شکایات دانشجویان

- ۳-۹- نظارت بر وصول به موقع اجاره بهای خوابگاه‌ها و واریز آن به حساب صندوق
- ۳-۱۰- شناسایی و طبقه بندی نیازها، مشکلات و معضلات خوابگاه‌ها و ساکنین آن و پیگیری رفع مشکلات و انعکاس آن به مراجع ذیربط
- ۳-۱۱- انجام رتبه بندی خوابگاه‌ها و اعلام نیازمندی های تعمیر و تجهیز و ارتقای خوابگاه‌ها به دانشگاه

ماده ۴) شرایط واگذاری خوابگاه

- شرایط واگذاری خوابگاه دانشجویی با توجه به امکانات و شرایط دانشگاه در تمام مقاطع تحصیلی به شرح زیر است:
- ۴-۱- به دانشجویان روزانه غیربومی در صورت وجود ظرفیت و تایید شورای امور خوابگاه‌ها در محدوده سنوات مجاز آموزشی خوابگاه تعلق می‌گیرد.
- ۴-۲- به دانشجویان بین‌الملل بورس در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه و همچنین موارد ذکر شده در حکم آنان خوابگاه تعلق می‌گیرد.
- ۴-۳- به دانشجویان نوبت دوم، شهریه پرداز، بین‌الملل غیر بورسیه، شاغل، انتقالی، مهمان، سنوات اضافه، پژوهشگران پسا دکتري و دانش‌آموختگان همکار طرح خوابگاه تعلق نمی‌گیرد.
- تبصره: در شرایط خاص و به تشخیص شورا در خصوص سکونت هر یک از گروه های فوق تصمیم گیری خواهد شد.
- ۴-۴- به دانشجویانی که از تسهیلات ودیعه مسکن صندوق استفاده کرده باشند تا قبل از تسویه حساب تسهیلات، خوابگاه تعلق نمی‌گیرد.
- ۴-۵- به دانش‌آموختگان، تارکین تحصیل، محروم از تحصیل، اخراجی از دانشگاه و همچنین دانشجویانی که به هر دلیل ارتباط آموزشی با دانشگاه ندارند (نظیر مرخصی تحصیلی، تعلیق انضباطی و ...)، خوابگاه تعلق نمی‌گیرد.

ماده ۵) دانشجویان دارای اولویت اسکان

- دانشگاه با توجه به ظرفیت های خود نسبت به اسکان دانشجویان با اولویت‌های زیر براساس تصمیم شورا اقدام می‌نماید:
- ۵-۱- دانشجویان ورودی جدید
- ۵-۲- دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره)، دانشجویان تحت پوشش سازمان بهزیستی، دانشجویان بی سرپرست (پدر و مادر) یا بد سرپرست، دانشجویان توان خواه و دانشجویان دهک های درآمدی ۱ الی ۵
- ۵-۳- دانشجویان سرآمد دارای مقام‌های برتر در سطح ملی و بین‌المللی در زمینه‌های علمی، ورزشی و فرهنگی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب
- ۵-۴- دانشجویان شاهد و ایثارگر
- ۵-۵- دانشجویان دارای شرایط خاص با تأیید مرکز بهداشت، مشاوره، پزشک یا روان‌پزشک معتمد دانشگاه، که اسکان آنها در خوابگاه ضروری اعلام شده است.

ماده ۶) مقررات عمومی اسکان

- ۶-۱- دانشجو ملزم به امضا قرارداد سکونت در خوابگاه دانشجویی و همچنین تأیید و ارسال درخواست سکونت در سامانه صندوق می‌باشد.
- ۶-۲- ساعات ورود و خروج مجاز دانشجویان ساکن در خوابگاه و اوقات ملاقات بر حسب فصول سال از سوی شورا تعیین می‌گردد.

۶-۳- دانشجوی پس از اتمام دوره تحصیل، پایان مهلت اسکان، انصراف از تحصیل یا اخراج از دانشگاه و یا در دوره مرخصی تحصیلی (با احتساب یا بدون احتساب در سنوات) ملزم به تخلیه و تحویل خوابگاه خود بوده و حق استفاده از خوابگاه دانشجویی را ندارد.

تبصره ۱: در صورت عدم تخلیه خوابگاه توسط دانشجو در مدت زمان تعیین شده، شورای خوابگاه با هماهنگی حراست و اداره کل حقوقی دانشگاه پس از ابلاغ شفاهی و کتبی به دانشجو می تواند نسبت به تخلیه خوابگاه اقدام نماید.

۶-۴- حداکثر مهلت برای تخلیه خوابگاه توسط دانشجو پس از قطع ارتباط با دانشگاه، توسط شورای امور خوابگاهها تعیین می شود. این مدت زمان می تواند برای دانشجویان ایرانی و بین الملل متفاوت باشد.

۶-۵- تخصیص خوابگاه به دانشجویان در ایام تابستان از اختیارات هیات رئیسه دانشگاه می باشد و تعیین نرخ اجاره بهاء نیز با پیشنهاد معاون دانشجویی و تأیید هیات رئیسه انجام می گیرد.

تبصره ۲: دانشگاه مجاز است بر اساس بند ۱ ماده ۴ تصویب نامه هیات وزیران، آیین نامه تسهیل جذب دانشجویان بین المللی مصوب ۱۳/۳/۱۴۰۳ امکانات خوابگاهی را در تعطیلات تابستان و نوروز به دانشجویان بین الملل با اخذ هزینه مصوب در هیأت رئیسه آن دانشگاه، ارائه نماید.

ماده ۷) نظارت بر حسن اجرای مفاد این آیین نامه بر عهده معاون دانشجویی دانشگاه و نظارت بر عملکرد دانشگاهها بر عهده صندوق می باشد.

ماده ۸) دانشجویان ملزم به رعایت کلیه قوانین و مقررات مندرج در این آیین نامه می باشند. شورا می تواند در صورت عدم رعایت مفاد آیین نامه از سوی دانشجو، مطابق قوانین و مقررات ذیربط نسبت به ادامه سکونت وی تصمیم گیری نماید.

ماده ۹) تصمیم گیری در خصوص موارد غیرمالی مسکوت در این آیین نامه بر عهده شورا و در خصوص موارد مالی مسکوت در آیین نامه به عهده صندوق می باشد.